

به نام خداوند بخشنده مهربان

دانشگاه علوم پزشکی ارومیه

دانشکده بهداشت

طرح دوره (Course plan)

نام و کد درس: مدیریت مالی و بودجه در بهداشت و درمان (۰۵)		دوره یا ترم تحصیلی: نیمسال اول	
تعداد فراگیران: ۴	گروه هدف: دانشجویان کارشناسی ارشد مدیریت خدمات بهداشتی درمانی	پیش نیاز: -	
مکان برگزاری کلاس: دانشکده بهداشت	تعداد کل جلسات: ۱۷	تعداد واحد: ۲ واحد نظری	
ایمیل مدرس: Ahmadfamarzi97@yahoo.com	مدرس و مسئول درس: دکتر احمد فرامرزی	زمان برگزاری کلاس: یکشنبه	

توصیف درس (Lesson Description)

مدیریت مالی هسته تصمیم‌گیری در هر سازمان بهداشتی-درمانی است. این درس به دانشجویان می‌آموزد که چگونه ابزارهای مالی را برای تصمیم‌گیری اثربخش، تخصیص بهینه منابع محدود و ارزیابی عملکرد مالی در محیط پویای بخش سلامت به کار گیرند. تمرکز اصلی بر درک صورت‌های مالی، تحلیل نسبت‌ها، بودجه‌ریزی و ارزیابی پروژه‌های سرمایه‌ای در چارچوبی خاص نظام سلامت است.

اهداف درس

هدف کلی (Goal):

ارتقای دانش و مهارت مدیریت مالی در بخش سلامت برای اتخاذ تصمیم‌های مالی آگاهانه و مسئولانه.

اهداف اختصاصی (Objectives)

انتظار می‌رود دانشجویان در پایان این دوره بتوانند:

- دانشجویان بتوانند صورت‌های مالی اصلی یک بیمارستان یا مرکز سلامت را خوانده و اجزای آن را تفسیر کنند.
- دانشجویان بتوانند نسبت‌های مالی کلیدی (نقدینگی، سودآوری، فعالیت، اهرمی) را محاسبه و نتایج را در مورد سلامت مالی سازمان تحلیل نمایند.
- دانشجویان بتوانند فرآیند بودجه‌ریزی عملیاتی در بخش سلامت را طراحی و پیاده‌سازی کنند.
- دانشجویان بتوانند روش‌های بودجه‌ریزی سرمایه‌ای مانند NPV، IRR، دوره بازگشت سرمایه را در ارزیابی پروژه‌های سرمایه‌گذاری سلامت به کار گیرند.

امکانات و مواد آموزشی (Educational Resources)

- نرم‌افزارهای اماری: Excel

- وایت برد، اسلاید

روش ها و فنون آموزشی (Educational Methods / Techniques)
سخنرانی، بحث گروهی، کار عملی

استراتژی آموزشی (Educational Strategy)
روش بازخورد

مقررات کلاسی، تکالیف و تجارب یادگیری (Rules / Assignments / Learning experiences)
- دانشجویان به موقع در کلاس درس حضور داشته باشند.
- تکالیف ارایه شده در جلسه قبل را انجام داده و آنها را در کلاس ارائه نمایند.

ارزیابی دانشجو (Student Assessment)

آزمون این دوره، شامل ترکیبی از پیش آزمون، آزمون شفاهی کلاسی، آزمونهای Formative و Summative خواهد بود:

نمره	آیتم
۲۰ درصد	حل تمرین ها در طول ترم
۳۰ درصد	آزمون میان ترم
۵۰ درصد	آزمون پایان ترم
۲۰ نمره	مجموع نمره

رفرنس و منابع آموزشی (References)

- مدیریت مالی در مراقبت‌های سلامت و بیمارستان‌ها – دکتر علی عبادی‌فر و دکتر عزیز رضایی
- Zelman, W. N., McCue, M. J., Millikan, A. R., & Glick, N. D. Financial Management of Health Care Organizations: An Introduction to Fundamental Tools, Concepts, and Applications.
- Gapenski, L. C., & Pink, G. H. Understanding Healthcare Financial Management.
- منابع تکمیلی:
- مختاری پیام، مهدی؛ سرابی آسیایب، علی؛ رضابور، عزیز. بودجه در نظام سلامت.
- مقالات معتبر از مجلاتی مانند Healthcare Financial Management, Journal of Health Care Finance.
- داده‌ها و نمونه‌ها: صورت‌های مالی نمونه بیمارستان‌های دولتی و خصوصی، بودجه‌های سالانه وزارت بهداشت.

جدول زمان بندی درس (Schedule): یکشنبه هر هفته از ساعت ۸:۳۰ لغایت ۱۰:۳۰

جلسه / هفته	تاریخ برگزاری کلاس	موضوع / محتوای درسی
۱		کلیات مدیریت مالی در بخش سلامت و اهمیت آن
۲		آشنایی با صورت‌های مالی (ترازنامه، صورت سود و زیان)
۳		صورت جریان وجوه نقد و صورت تغییرات در حقوق صاحبان سهام
۴		تحلیل نسبت‌های مالی (۱): نسبت‌های نقدینگی و فعالیت
۵		تحلیل نسبت‌های مالی (۲): نسبت‌های اهرمی و سودآوری
۶		تأمین مالی در نظام سلامت (منابع داخلی و خارجی، وام، لیزینگ)
۷		کنترل موجودی در سازمان‌های بهداشتی و درمانی (مدل‌های سفارش‌دهی)
۸		قیمت‌گذاری خدمات سلامت (رویکردهای هزینه‌محور، ارزش‌محور، رقابتی)
۹		آزمون میان‌ترم
۱۰		مفاهیم بودجه و بودجه‌ریزی در بخش سلامت

انواع روش‌های بودجه‌ریزی (سنتی، برنامه‌ای، عملیاتی)	۱۱
بودجه‌ریزی عملیاتی و شاخص‌های عملکرد (Performance Budgeting)	۱۲
مدیریت سرمایه در گردش (وجوه نقد، حساب‌های دریافتی، موجودی)	۱۳
تحلیل پروژه‌های سرمایه‌ای (NPV – IRR)	۱۴
ارائه‌های تحلیل مالی دانشجویان (۱)	۱۵
ارائه‌های تحلیل مالی دانشجویان (۲) + جمع‌بندی درس	۱۶
آزمون پاین ترم	۱۷